

PASTABOS IR PASIŪLYMAI

Dėl Šiaulių miesto savivaldybės tarybos sprendimo projekto Nr. TSP-153

2025-04-01

Vadovaudamiesi Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymu atlikome 2025-04-04 Šiaulių miesto savivaldybės tarybos posėdžiui teikiamo sprendimo projekto Nr. TSP-153 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės viešosios bibliotekos nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Sprendimo projektas).

Nustatyta, kad Sprendimo projektu tvirtinami Nuostatai neatitinka žemiau minimų teisės aktų nuostatų, todėl reikėtų juos tikslinti:

1. Nuostatų 20.13.punktas, jog biblioteka turi teisę „suderinusi su Savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, keisti Bibliotekos padalinių darbo laiką“ riboja įstaigos vadovo kompetenciją organizuoti įstaigos ir jos teikiamų paslaugų veiklą ir jai vadovauti.
2. Nuostatų 21.3.p. nurodyta Bibliotekos pareiga „teikti Savininkui veiklos planus“. Kad būtų užtikrintas Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 str. 2 d. 6 p. įtvirtintas aiškumo principas, siūlome tiksliau nurodyti, kuriai savivaldybės institucijai kaip atstovaujančiam savininką jie turėtų būti teikiami.
3. Nuostatų 23.4. punktas, jog mero kaip savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos kompetencija yra „

Atitinkamai koreguotinas ir 20.7 punktas dėl bibliotekos teisės steigti ir uždaryti struktūrinius padalinius – filialus suderinimo su savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija– pirma, pagal Bibliotekų įstatymo 10 str. 5 dalį gali būti steigiami filialai ir įkuriami struktūriniai padaliniai, todėl struktūrinių padalinių- filialų sąvoka nevertotina, antra, kaip jau nurodyta aukščiau, dėl filialų skaičiaus ir jų išsidėstymo sprendimą priima taryba, ne meras, o struktūrinių padalinių įkurimas priskirtinas bibliotekos vadovo kompetencijai.

4. Nuostatų 23.2 punkte nustatoma, jog mero kompetencija yra nustatyti maksimalų etatų skaičių. Pakartotinai pažymime kaip jau ne kartą žodžiu ir raštu esame nurodę ir dėl analogiškos Šiaulių miesto savivaldybės tarybos sprendimo nuostatos vyksta teisminis ginčas, kad nei Vietos savivaldos įstatymo nei Biudžetinių įstaigų įstatymo nuostatos nesuteikia teisės Merui nustatyti maksimalų etatų skaičių įstaigose.
5. Nuostatų 25 p. dėl įstaigos direktoriaus skyrimo be konkurso 2 kadencijai, <.> jeigu jo eitos kadencijos metu visuose kasmetiniuose veiklos vertinimuose jo metų veikla buvo įvertinta gerai arba labai gerai. <.>“. Pažymėtina, kad pagal Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymą kasmetiniuose veiklos vertinimuose veikla turėtų būti įvertinta atitinka lūkesčius arba viršija lūkesčius, taip numatyta ir Bibliotekų įstatymo 6/1 str. 2/1 dalyje. (išskyrus veiklos vertinimus iki 2023 metų)
6. Nuostatų 26 p. „<.> Dėl direktoriaus atšaukimo iš pareigų priimamas mero potvarkis, manome, kad šiame punkte ir Nuostatų projekto kituose punktuose nėra atšaukimo tvarkos kaip to reikalauja Darbo kodekso 104 str. 1 d. („Be šiame kodekse ar kituose įstatymuose nustatytų darbo sutarties pasibaigimo pagrindų, darbo sutartis su juridinio asmens vadovu pasibaigia atšaukus juridinio asmens vadovą įstatymuose arba *steigimo dokumentuose nustatyta tvarka*“), o minėto punkto nuostata, kad „Dėl direktoriaus atšaukimo iš pareigų

priimamas Savivaldybės mero potvarkis“ nėra laikytinas atšaukimo tvarka, o tik nurodytas sprendimą dėl atšaukimo priimančias subjektas, kuriuo niekas kitas nei savivaldybės meras pagal teisės aktus būti negali.

Nuostatų 26 punkte nurodoma, kad direktorius gali būti atšaukiamas iš pareigų praradus pasitikėjimą juo. Pastebėtina tai, kad toks neapibrėžtas jokiais sąlygomis/kriterijais konkurso būdu ir 5 metų kadencijai paskirto vadovo atšaukimo iš pareigų pagrindas kelia abejonių dėl vadovo teisėtų lūkesčių, o siekiant išspręsti 2024 metais kilusią švietimo įstaigų vadovų atšaukimo problemą Švietimo įstatymas buvo papildytas nuostatomis, kad švietimo įstaigos vadovo atšaukimas galimas tik jeigu vadovas praranda Švietimo įstatyme nurodytą neprikaištingą reputaciją arba konkursui nuslėpė arba pateikė tikrovės neatitinkančius duomenis.

7. Pažymėtina, kad pagal Biudžetinių įstaigų įstatymą yra galima tik 1 biudžetinės įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija – savivaldybės vykdomoji institucija (meras), išskyrus tiek, kiek tam tikra su biudžetine įstaiga susijusi išimtinė tarybos kompetencija nepriskirta savivaldybės tarybai. Taigi, savivaldybės taryba nelaikytina savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija. Nuostatų projekto 23 ir 24 punktuose yra nurodytos 2 savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos, todėl iš 24 punkto (bei 44 punkto) brauktini žodžiai „savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija“ paliekant tik savivaldybės atstovaujamosios institucijos - tarybos kompetenciją. Tai išspręstų ir Nuostatų kai kuriuose punktuose kylantį neaiškumą, kas laikytina savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija- meras ar taryba (pvz. neaišku, apie kurią jų kalbama Nuostatų projekto 20.7, 20.13, 27.6, 42 punktuose. Atsižvelgiant į tai, kas pateikta aukščiau, siūlome tikslinti Nuostatus, kad jie atitiktų šiuo metu galiojantį teisinį reglamentavimą.

Vyriausybės atstovas Šiaulių ir Telšių apskrityse

Rimvydas Pilibaitis